

Antibiotikaronder

Antimicrobial stewardship (ASP)

Antibiotikastyrningsprogram

- Ett strukturerat arbetssätt för att optimera antibiotikaanvändning
- Tvärprofessionellt samarbete mellan infektionsläkare, kliniska farmaceuter, mikrobiologer och vårdpersonal
- Målet är rätt antibiotika, rätt dos, rätt administrationsväg och rätt behandlingstid.
- **Antibiotikaronder** – gemensam genomgång av antibiotikabehandlingar för att optimera behandling
- **Audit & feedback** – uppföljning och återkoppling till förskrivare
- **Riktlinjer och beslutsstöd** – lokala vårdprogram och digitala verktyg
- **Utbildning** – kontinuerlig fortbildning i rationell antibiotikaanvändning

Effekter av ASP i metaanalyser och systematiska översikter

Effektivt och säkert! 😊

- **Minskad antibiotikaanvändning (10–30 %)**
 - 19–36 % reduktion i antibiotikaförbrukning efter införande av ASP. *Karanika et al., 2016; Zay Ya et al., 2023; Nathwani et al., 2019*
- **Minskad användning av bredspektrumantibiotika (inkl. karbapenemer och kinoloner)**
 - *Baur et al., 2017; Lindsay et al., 2019; Zay Ya et al., 2023*
- **Färre infektioner med resistenta bakterier och *Clostridioides difficile***

ASP minskade MRSA med ~37 %, multiresistenta gramnegativa bakterier med ~51 % och CDI med ~32 %. *Baur et al., 2017 (Lancet Infect Dis)*
- **Ingen ökning i mortalitet / oförändrad patientutfall**

Oförändrad eller minskad mortalitet i samband med ASP-interventioner. *Lindsay et al., 2019; Karanika et al., 2016; Zay Ya et al., 2023*

Riktad bedömning – S. Aureus

Detta
fortsätter vi
med!

Intervention:

- Tidig infektionskonsult vid S Aureus bakteriemi.
- Elektronisk notifiering med uppsökande klinisk bedömning
- Optimering av behandling, utredning, behandlingstid

Resultat:

- 30-dagars mortalitet minskade från **10 % till 5,7 %**
- Återinläggningsfrekvensen sjönk från **17 % till 10 %**

Ruus, C., et al., *Tidig infektionskonsult gav effekt vid Staphylococcus Aureus bakteriemi.*
Lakartidningen, 2018. **115.**

ASP på neonatalavdelning

Intervention:

- **Uppdaterade lokala riktlinjer** med kortare och standardiserad behandlingstid för empirisk antibiotikabehandling.
- Ökad tillgång till **infektionsläkarkonsult**
- Regelbundna **kliniska genomgångar (audit)** av antibiotikaanvändningen.

Resultat:

- Totala antibiotikaanvändningen minskade med **31 %** – från 534 till 466 antibiotikaprofylax- och behandlingsdagar per 1000 vårddygn
- Andelen **meropenem-baserade regimer minskade signifikant**
- Ingen ökning i mortalitet eller negativa kliniska utfall

Gustavsson, L., et al., *Reduced antibiotic use in extremely preterm infants with an antimicrobial stewardship intervention*. BMJ Paediatr Open, 2020.

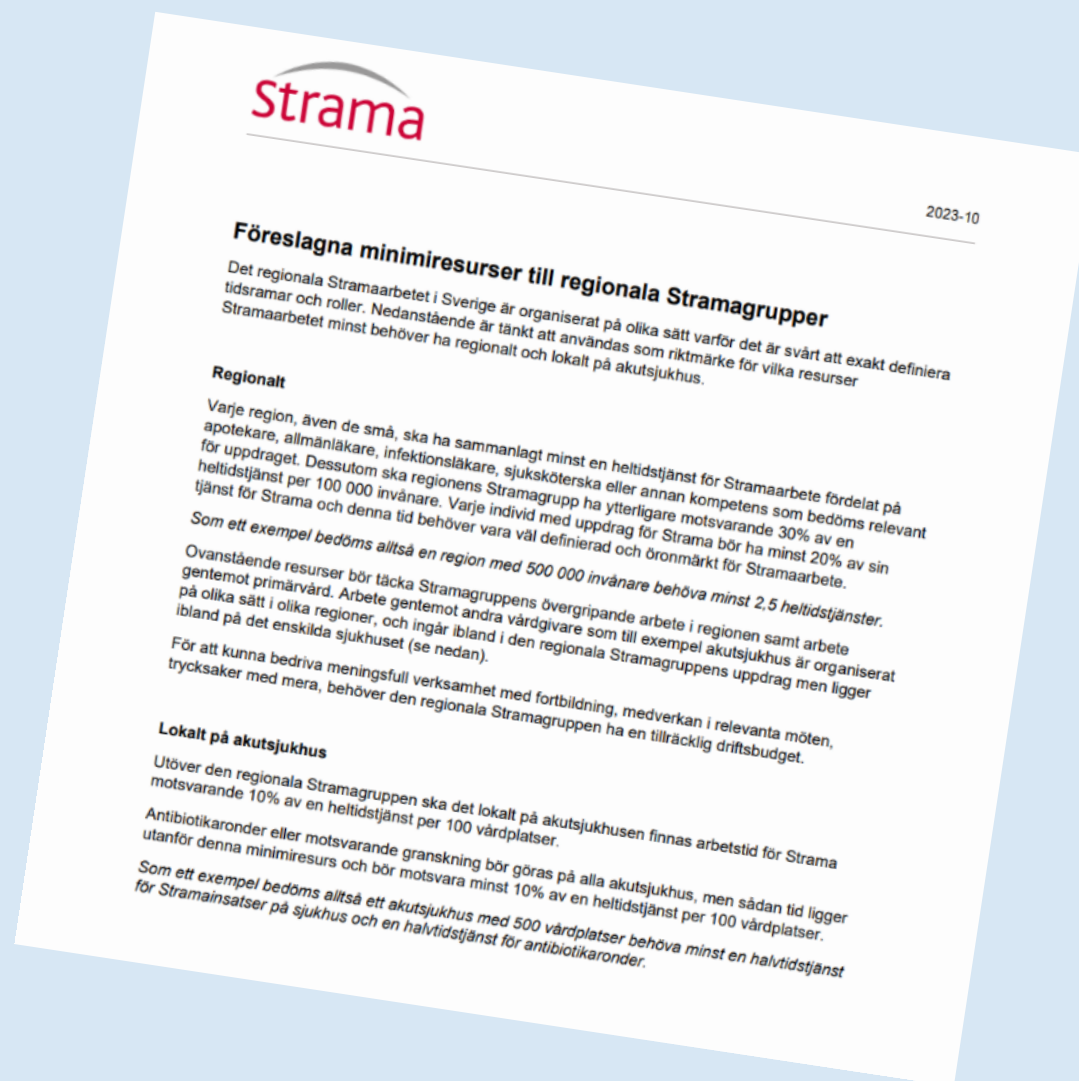
Antibiotikaronder

- Strukturerad genomgång och dialog mellan behandlande läkare och infektionsspecialist
- Genomförs 1–2 gånger per vecka.
- Man går igenom aktuella patienter med antibiotikabehandling och bedömer
 - Indikation – finns infektion som kräver antibiotika?
 - Val av preparat – täcker rätt bakterier? Rätt utifrån riktlinjer?
 - Dos och administrationsväg – korrekt utifrån njurfunktion, vikt, infektionstyp?
 - Behandlingstid – kan antibiotika avslutas eller bytas till peroral form?

- Dokumentation av ”mottagande enhet”
- Ingen strukturerad utvärdering av utfallet
- Mix mellan antibiotikarond och konsultbedömning (diagnos/handläggning)
- Antibiotikaronder har minskat med minskade resurser – neddragen konsultverksamhet med 1 tjänst

Målsättning?

- På sjukhus bör det finnas 10% tjänst/100 vårdplatser för STRAMA arbete
- Utöver det minst 10% tjänst/100 vårdplatser för antibiotikaronder
- På SU skulle det motsvara en heltidstjänst för antibiotikaronder

Strategidokument 2024

CONSIDERATIONS FOR POSSIBLE FUTURE ACTIONS

Antimicrobial stewardship (AMS). All settings

- **Sustain and enhance the activities of Strama** at national and regional levels, particularly taking into account the Strama **staffing recommendations**. Given Strama's long-standing existence, wide recognition and undoubtable success, consider **maintaining its leading role in AMS**.
- Based on existing guidance and national consensus procedures: i) **define key/core structure and process elements of AMS programmes at regional, hospital, LTCF and primary care levels**, and ii) adjust the Strama staffing recommendations accordingly, if needed.
- **Regularly monitor AMS structure, process and outcome indicators with targets** (aligned with the national strategy) **at all administrative levels** (national, regional, local) and healthcare settings (hospital, primary care, LTCF). Encourage **public reporting with benchmarking** between regions
- **Use quality improvement, implementation science and behaviour change strategies** (with training for Strama teams if needed), as well as a whole-of-society approach (including civil society involvement) in all Strama teams.

Verksamhet idag

- Daglig infektionskonsult på IVA - NIVA; CIVA; MÖNDAL IVA, ÖSTRA IVA
- Två ggr/vecka BIVA och Kungälv IVA
- Daglig infektionskonsult på MAVA - Sahlgrenska, Östra (ej Mölndal)
- Fast konsultstöd 1-2 ggr/v på Neonatal, Barnmed, Barnkardiologen, Kir klin ÖS, Medicin SU, Övre gastro SU, Ortopedavd, Ortoped mott, kärlkirurg avd, Kungälv sjukhus
- **Antibiotikaronder – Geriatrik SU, Geriatrik Mölndal**

Meropenem ASP

- Projekt för att genomföra och utvärdera ett ASP på SU med syfte att minska användning av Meropenem och andra bredspektrum-ab
- hälsoekonomisk analys – är detta kostnadseffektivt? Vad är fördelar ur ett hälsoekonomiskt perspektiv?
- ALF-projekt för Implementeringsforskning
- 2026-2028
- Utvärderas vetenskapligt

ASP intervention

Utbildning av
vårdpersonal

Öka kunskap
Arbeta mot
samma mål

Genomgång av PM
och riktlinjer
tillsammans med
infektionsspecialist

Kan vi förändra
praxis?

Antibiotikarond

Två gånger per
vecka
Strukturerad
dokumentation

Vad är era erfarenheter?

- Vill er verksamhet ha antibiotikaronder?
- Vad har fungerat bra – dåligt?
- Hur ofta? Digitalt?
- Dokumentation och återkoppling av resultat?
- Vad behövs för att ändra praxis på din enhet?
- Hur viktigt är utbildning?

